

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 94/2026-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], zastúpenej Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Námestie svätého Egídia 40/93, Poprad, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 27Co/27/2025 z 23. októbra 2025 a rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 12C/80/2023-301 z 20. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom krajského súdu sp. zn. 27Co/27/2025 z 23. októbra 2025 a rozsudkom okresného súdu č. k. 12C/80/2023-301 z 20. januára 2025. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozsudky zrušil, vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu, prikázal tomuto súdu dôsledne rešpektovať dôkazné bremeno žalobkýň pri preukazovaní totožnosti poručiteľa, riadne a individuálne preskúmať splnenie podmienok vydržania a vykonať praktickú konkordanciu medzi právami sporových strán v súlade s nálezmi ústavného súdu a judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. Ďalej navrhuje, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 eur a náhradu trov konania v sume 1 014,40 eur. Sťažovateľka zároveň v ústavnej sťažnosti podáva aj návrh na nariadenie dočasného opatrenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobkyne podali 21. novembra 2023 na okresnom súde proti sťažovateľke ako žalovanej žalobu, ktorou sa domáhali určenia, že nehnuteľnosť zapísaná na [REDAKOVANÉ] pre k. ú. [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sporná nehnuteľnosť“) patrí do dedičstva po poručiťovi [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poručiť“), zomrelom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. V odôvodnení žaloby uviedli, že sťažovateľka je zapísaná v katastri nehnuteľností ako výlučná vlastníčka spornej nehnuteľnosti, vlastníctvo nadobudla na základe kúpnej zmluvy a jej právni predchodcovia ho nadobudli osvedčením vydržania v notárskej zápisnici, avšak v ich prípade podmienky oprávnenej a dobromyseľnej držby spornej nehnuteľnosti nemohli byť splnené. Spolu so žalobou podali žalobkyne aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby súd zakázal sťažovateľke do času právoplatného skončenia súdneho konania vo veci predať či inak odplatne alebo bezodplatne previesť alebo zaťažiť predmetnú nehnuteľnosť.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom určil, že sporný pozemok patrí v celosti do dedičstva po poručiťovi (prvý výrok), a sporovým stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok). V jeho odôvodnení dotknutú notársku zápisnicu posúdil ako neplatný právny úkon a za absolútne neplatné považoval aj všetky následné prevody spornej nehnuteľnosti.

4. Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu v jeho prvom výroku (výrok I) a zrušil rozsudok okresného súdu v jeho druhom výroku a v rozsahu zrušenia vrátil túto vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (výrok II). Rozsudok krajského súdu bol sťažovateľke doručený 1. decembra 2025.

5. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie podľa § 419 a nasl. Civilného sporového poriadku, v ktorom podľa vlastných slov „*podrobne rozvinula uvedené námietky a otvorila aj ústavnoprávne otázky, týkajúce sa praktickej konkordancie, ochrany dobromyseľného nadobúdateľa, zákazu materiálneho vyvlastnenia bez náhrady a zákazu reštitučného obchvatu.*“.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tvrdí, že k porušeniu označených práv došlo tým, že:

a) Súdny uznali aktívnu legitimáciu žalobkyň bez preukázania vlastníctva poručiťľa, t. j. bez adekvátnych dôkazov dospeli k svojvoľným záverom, v dôsledku ktorých vlastne presunuli dôkazné bremeno na sťažovateľku. Súdny nesprávne posúdili aj splnenie podmienok vydržania u právneho predchodcu sťažovateľky, keď dotknutú notársku zápisnicu kvalifikovali ako neplatný právny úkon. Súdny bez odôvodnenia vylúčili aj možnosť vydržania sporných nehnuteľností v prospech neskorších dobromyseľných nadobúdateľov a nevysporiadali sa s podstatnými ústavnoprávnymi argumentmi sťažovateľky.

b) Súdny ignorovali a nereagovali ani na jej poukaz na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa ochrany dobromyseľného nadobúdateľa, iba mechanicky odkázali na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1VOBdo/2/2020 bez toho, aby odôvodnili, prečo princípy vyslovené v nálezoch ústavného súdu v danom prípade neplatia.

c) Napadnuté rozsudky predstavujú materiálne vyvlastnenie sťažovateľky bez akejkoľvek náhrady a bez existencie verejného záujmu napriek tomu, že spornú nehnuteľnosť nadobudla odplatne,

na základe kúpnej zmluvy, dobromyseľne v dôvere vo verejnú evidenciu po viac ako 25 rokoch od prvého súkromného nadobudnutia a po uplynutí všetkých reštitučných lehôt.

d) Cieľom podania ústavnej sťažnosti je najmä snaha zachovať uplatnenie ústavnoprávnej argumentácie vo veci a umožniť ústavnému súdu poskytnúť sťažovateľke bezodkladnú ochranu pred hroziacou závažnou ujmom prostredníctvom odkladu účinkov právoplatnosti napadnutých rozhodnutí.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovateľka namieta porušenie označených práv v dôsledku nepreskúmateľnosti napadnutých rozsudkov založených na arbitrárnych záveroch týkajúcich sa predovšetkým aktívnej legitímácie žalobkyní a splnenia podmienok vydržania spornej nehnuteľnosti právnymi predchodcami sťažovateľky.

8. Ústavou vymedzená právomoc ústavného súdu mu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá k dispozícii inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nepripúšťajú sťažovateľovi ako účastníkovi konania možnosť voľby medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ pred tým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Inak povedané, konanie pred ústavným súdom predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že vo vzťahu k rozsudku okresného súdu sťažovateľka využila právnym poriadkom poskytnutý prostriedok ochrany jej práv, ktorým bolo odvolanie. O jej námietkach proti rozsudku okresného súdu tak bol príslušný rozhodovať krajský súd, ktorý aj rozhodol napadnutým rozsudkom. Vo vzťahu k okresnému súdu je tak ústavná sťažnosť neprípustná podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

10. Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k možnosti ústavného súdu vykonať prieskum napadnutého rozsudku krajského súdu. Je nepochybné, že sťažovateľka proti nemu podala dovolanie, ktoré je pre ňu procesne dostupným právnym prostriedkom ochrany jej práv, keďže rozhodnutím dovolacieho súdu môže dôjsť k ňou požadovanej náprave tvrdených nepriaznivých dôsledkov napadnutého rozsudku krajského súdu.

11. Sťažovateľka síce na jednej strane tvrdí, že rešpektuje zásadu subsidiarity ústavnej sťažnosti, zároveň však očakáva okamžitý zásah ústavného súdu na základe ňou tvrdenej mimoriadnej intenzity zásahu do svojich práv. V tejto súvislosti poukazuje aj na možnosť neodmietnuť ústavnú sťažnosť z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. K tomu ústavný súd uvádza, že aktuálne sťažovateľka navodila procesný stav, keď by o ochrane jej práv vo vzťahu k rozsudku krajského súdu mal súbežne rozhodovať najvyšší súd aj ústavný súd. Sťažovateľka však nemôže očakávať, že ústavný súd svojím rozhodovaním „predbehne“ proces rozhodovania na dovolacom súde, pretože by došlo k navodeniu neakceptovateľného zásahu do právomoci najvyššieho súdu posudzovať výsledok konania na odvolacom súde. Keďže o ochrane práv sťažovateľky aktuálne rozhoduje najvyšší súd, je ústavná sťažnosť aj v tejto časti neprípustná (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd zároveň konštatuje, že tvrdená intenzita zásahu do práv sťažovateľky nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, ktorý by viedol k neodmietnutiu ústavnej sťažnosti pre neprípustnosť.

13. V prípade nepriaznivého výsledku dovolacieho konania bude mať sťažovateľka možnosť napadnúť rozhodnutie najvyššieho súdu ústavnou sťažnosťou a pre prípad, ak by identifikovala také námietky proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré nemohla uplatniť v dovolacom konaní, zostáva jej zachovaná lehota aj na podanie sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu (§ 124 posledná veta zákona o ústavnom súde).

14. V závere ústavný súd konštatuje, že neprípustnosť ústavnej sťažnosti podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2026

Libor Duľa
predseda senátu